

stædernes Beboere derved tilføies nogen Uret; thi de have ingen Ret til Handel paa Landet, det har aldrig været erkjendt; tværtimod have de Bevillinger, der ere udstedte til Forskjellige til at drive saadan Handel paa Landet, viist, at der ikke er nogen ubetinget Ret dertil for Kjøbstadsbeboerne. Endelig kan man sige, at det, at Næringslovgivningen i Almindelighed kan ventes nærmere ordnet om en kortere Tid, støtter sig tildeels paa usikre Forhaabninger, det er ikke rimeligt, at denne omfattende Lovgivning i Løbet af flere Aar vil kunne komme til Udførelse, og i den Tid skal altsaa den fattige Deel af Landboerne endnu bære al den Ulempe, som er en Følge af, at de ikke kunne faae deres Nødvendighedsartikler. Der til kommer sluttelig, at dette Lovforslag allerede er vedtaget i Folkethinget; det er ikke længere et Forslag fra et enkelt Medlem af Rigsdagen, men det er vedtaget med stor Majoritet i Folkethinget, og det er, saavidt jeg kan skjønne, i sin nuværende Skikkelse tiltraadt af Regjeringen. — Dette er de forskjellige Synspunkter, som have gjort sig gjældende i Udvalget, og som Udvalget nu vil henstille til Forsamlingen at tage under Overveielse for at afgjøre, hvilke Momenter, enten de, der tale for, eller de, der tale imod Lovforslaget, der bør tillægges meest Vægt. Jeg for min Part vilde imidlertid ikke have tiltraadt Udkastet under nogen Omstændighed, saafremt ikke adskillige Modificationer deri fandt Sted. Det er nemlig vel saa, at Loven er overskrevet „om Høkerhandel“, men Bestemmelserne deri ere saa almindelige, at Kjøbstæderne ere udsatte for, hvad de ogsaa befrygte, at der skal nedsette sig større Kjøbmand paa Landet, der drive Handel, og som, da Kornhandelen er fri, altsaa kunne tildrage sig hele Handelen fra Kjøbstæderne. Der er ogsaa af Kjøbstædernes Beboere næret Frygt for, at fremmede Handlende skulde kunne anlægge Filialetablissementer paa Landet, eller reise omkring og afhente Varerne, saaledes at Handelen gik bort fra Kjøbstæderne. Disse Betæneligheder har Udvalget troet at burde tage Hensyn til, og det har i den Henseende fremsat det Forslag til en ny Paragraph, som findes nærmere motiveret i Udvalgets Betænkning. Der er ogsaa den

Mærkelighed med Hensyn til dette Lovforslag, at der endog fra adskillige Landboere er yttret Betæneligheder imod det. De væsentligste af disse ere hentede deels fra, at der skulde kunne nedsette sig maadelige Subjecter paa Landet og overtage denne Handel, og deels derfra, at den Tilladelse, der gives, let kunde blive misbrugt til Krohold og til at forføre den mindre bemidlede Almue, navnlig Arbejdsclassen, til Svilt og Sværm. Udvalget har derfor meent, at der burde tages en Bestemmelse, der kunde formindste denne Ulempe, og har, som Udvalgets Betænkning udviser, fremsat et dertil sigtende Forslag. — Med disse Bemærkninger skal jeg saaledes henstille Sagen til nærmere Overveielse, kun skal jeg endnu med Hensyn til det Ændringsforslag, som er fremkommet fra adskillige Medlemmer af Thinget, bemærke, at ogsaa jeg havde fra Begyndelsen af troet, at det Hele bedst kunde ordnes paa den Maade, at Loven indskrænkede sig til den egentlige Spekhøkerhandel, det vil sige, til de Nødvendighedsartikler, der hidtil ere indbefattede i de Bevillinger, der ere meddeelte til Høkerhandel paa Landet. Det er dette, der har foresvævet, saavidt jeg kan see, de Medlemmer, der have stillet Ændringsforslaget, og jeg har i den Henseende kun at bemærke, at der er adskillige Artikler, som jeg synes, der ikke kan være nogen Betænelighed ved at overlade til Høkerhandelen. Jeg kan idetmindste ikke indsee, hvorfor Svovlstikker skulde undtages derfra, jeg veed ikke reittere, end at ogsaa Spekhøkerne i Kjøbstæderne handle med Svovlstikker. Hvorfor Cigarer skulde undtages, veed jeg heller ikke; det kan maaskee være den Forskjærlighed, jeg har for Cigarer, der gjør, at jeg synes, at de gjerne kunde være tagne med, naar Tobak i det Hele medtages; men herved skal jeg ikke opholde mig videre.

Drejer: Forinden jeg skrider til specielt at omtale det Ændringsforslag, som jeg tillige med 11 andre Landstingsmænd har stillet, skal jeg tillade mig at opholde mig et Øieblik ved den af Udvalget afgivne Betænkning. Denne Betænkning forekommer mig at bære Præget af en vis Usikkerhed i Bedømmelsen af, hvad der i dette Tilfælde er det Rette, og en